

Zpravodaj obce

VIII. ročník, červenec 2022

Čtvrtletník

Registrováno u Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem: MK ČR E 21 992

KOŽUŠANY - TÁŽALY

SLOVO STAROSTY

Hurá na prázdniny!!! Konečně tu máme zase čas léta, čas dovolených a prázdninových dobrodružství, kdy si snad každý z nás najde svůj čas pro oddych, odpočinek, a načerpá novou sílu a třeba i nějakou inspiraci do dalších dnů. Po dvou letech strávených v rouškách a omezeních si užijme plnými doušky krásy všedního života, přírody kolem nás a taky sluníčka, které hřeje zadarmo. S radostí pozorujeme, jak se život v naší obci znovu vrátil k zažitému kulturnímu, společenskému a sportovnímu dění. Oceňujeme zejména bohatou spolkovou činnost našich hasičů, fotbalistů, Sponek i chovatelů. Toto je právě bohatství naší obce, obce, kde jsou si lidé navzájem blízcí.

Petr Mazal

V letošním roce byli přivítáni do svazku naší obce těchto osm malých občánků:

Dostál Tomáš, Grepl Filip, Hanáková Emílie,
Pospíšil Adam, Ptáček Luboš, Soušek Martin,
Sychrová Magdaléna a Petříková Veronika

INVESTIČNÍ AKCE V NAŠÍ OBCI

- Vodovod

Proběhlo výběrové řízení na dodavatele stavby. Vítězem se stalo sdružení firem „Společnost pro obec Kožušany-Tážaly-COMMODUM. LB 2000 COMMODUM, spol. s r.o. LB 2000, s.r.o. s cenou 63 817 204,18 Kč bez DPH. V červenci budou Státním fondem životního prostředí ČR vyhlášeny dva souběžné dotační tituly. Jeden bude klasický - žádost, vyhodnocení, zařazení, schválení, rozhodnutí - jaro 2023. Druhý, zkrácený bodový - žádost, vyhodnocení, rozhodnutí - podzim 2022. Obec má všechny náležitosti k podání žádosti hotové a v okamžiku vyhlášení dotačního titulu tuto žádost podáme. Po konzultacích s manažerem projektu má naše obec velkou pravděpodobnost přidělení dotace ve zkráceném-bodovém systému žádosti, což by urychlilo zahájení stavby o cca ½ roku.

- Záchytné nádrže na dešťovou vodu u Základní školy a tělocvičny.

K tomuto projektu již bylo vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výši 1 871 464,- (100%). Předpokládaný termín výstavby je červenec-srpen letošního roku.

- Cyklostezka

V současné době je výstavba cyklostezky Kožušany-Nemilany schválena komisí Státního fondu dopravní infrastruktury a doporučena k poskytnutí dotace. Dle vyjádření SFDI můžeme pravomocné rozhodnutí o poskytnutí dotace očekávat v nejbližších dnech. Předpokládaný termín výstavby je srpen-září 2022.

- Výsadba stromů

Jedná se o ozelenění areálu ČOV a sběrného dvora, kdy budou po obvodu areálu vysázeny habry. Tato žádost o 100% dotaci již byla také schválena jako podpořená a následné rozhodnutí o poskytnutí dotace by mělo dorazit v nejbližší době. Souběžně byla podána i další žádost zaštitěná Základní a mateřskou školou – výsadba ovocného sadu v horní části areálu „Za tratí“, kdy očekáváme rozhodnutí každým dnem.

Připravované investiční akce:

- Vybudování nové učebny a rekonstrukce počítačové učebny v Základní škole Kožušany-Tážaly
- Nová palubovka v tělocvičně
- Dobudování splaškové kanalizace
- Oprava a dovybavení sběrných míst na tříděný odpad – polozápuštěné kontejnery
- Kompostéry pro občany
- Oprava památek - sochy sv. Norberta a sv. Josefa

NÁBOR MLADÝCH HASIČŮ

Oddíl mladých hasičů je nedílnou součástí Sboru dobrovolných hasičů. V současné době jej tvoří družstvo přípravy, mladších a starších žáků. Jelikož však do svých řad rádi přivítáme nové kamarády, kteří si chtějí zasportovat, něco zajímavého se naučit a pořádně se vyřádit, chtěli bychom vás pozvat do našeho oddílu mladých hasičů.

Družstvo starších žáků tvoří kluci a holky ve věku od 11 do 15 let. Schůzky- tréninky jsou každý čtvrtek od 16.hod. do 17.30 hod.

Družstvo přípravy a mladších žáků má schůzky - tréninky každý pátek od 16.00 hod. do 17.30 hod. Zde jsou děti ve věku 3 – 6 let, 6 – 11 let.

Všechny schůzky probíhají v areálu Za tratí v Kožušanech. Všechny děti se aktivně podílejí i na kulturních akcích, které hasiči naší obce zaštiťují: stavění máje a pálení čarodějnic, kácení máje, lampionový průvod. V létě jezdí i na hasičská soustředění. Po celý rok sbírají body na různých soutěžích v požárním sportu, aby dosáhly co nejlepších výsledků a dobře reprezentovaly naši obec.

Náplní oddílu mladých hasičů je především:

- Trénink disciplín požárního sportu s možností účastnit se na soutěžích
- Rozvoj individuálních schopností a týmové spolupráce
- Hry v klubovně, tělocvičně a zdravý pohyb v přírodě
- Základy první pomoci a chování při mimořádných příležitostech
- Znalosti požární techniky a jejího použití
- Základy topografie

O všechny děti se stará vedoucí mladých hasičů Petr Šmakal, tel. 604 669 732 a Lucka Lakomá.

Pokud nevíte, čím vyplnit volný čas, přijďte k nám.

Vedoucí mladých hasičů Petr Šmakal

V červnu škola finišovala do cíle, bilancovali jsme, co se zvládlo a co ne.

V poslední školní den 30. června dostali žáci do rukou vysvědčení. Znamky na něm jsou odrazem jejich celoročního snažení. Jenže život ve škole to nejsou jenom známky, jsou to především společně strávené chvíle s kamarády. Parádně jsme si to užili na školním výletě na Ranči v Kostelanech, kde jsme se seznámili se životem na Divokém západě v minulosti. Házeli jsme lasem, sekýrou, stříleli z luku a jezdili na koni. Zatlaskali jsme také skvělému vystoupení s bičem, kterého jsme se také zúčastnili jako herci.

Tento rok k nám byl laskavý a my jsme konečně mohli potěšit naše maminky kulturním vystoupením na sále. Moc jsme se snažili, aby se jim naše písně, tanec, dramatizace a humorné scénky líbily, protože ony si to opravdu zaslouží.

V rámci primární prevence rizikového chování nás navštívili příslušníci Policie ČR. Díky nim jsme si mohli vyzkoušet, jak se

snímají otisky prstů, zastřílet si on-line laserovou zbraní na terč, prohlédnout si zblízka výzbroj policisty atd. Nám se však nejvíce líbila ukázka psůvoda s vycvičeným pejskem v parku a hlazení za odměnu.

Zúčastnili jsme se také Atletické olympiády ve Velkém Týnci v rámci Mikroregionu Království, kde jsme byli velice úspěšní. Získali jsme 2. místo v kategorii mladších žáků a 7. místo v kategorii starších žáků díky našim „sedmi statečným“ sportovcům, kteří do toho dali všechno. Velká gratulace a poděkování za vzornou reprezentaci školy:

Eliška Boudníková, Veronika Macáková, Valentina Šimková, Jindřich Kratochvíl, Matyáš Doležal, Petr Mlčoch, Matěj Lenoch.

Proběhlo rozloučení se čtvrtáky, pasování předškoláků, zábavná olympiáda naruby a teď už můžeme společně zvolat: hurá na prázdniny!

Zlatka Sedláčková

MATEŘSKÁ ŠKOLKA

Hola hola, prázdniny jsou tady. Jarní období v naší školce se blíží ke konci a během této doby měly děti spousty zážitků. Největší radost u nás byla z besídky pro naše nejmilejší maminky a babičky, která se mohla konat po dvouleté odmlce. Děti za své výkony sklídily velký potlesk.

Školní výlet máme také za sebou. Vyrázili jsme na Ranč v Kostelanech u Kroměříže. Děti odjízďely zpět unavené, spokojené a plné dojmů a zážitků. K závěru školního roku se uskutečnilo pasování školáků na školní zahradě, kde vstoupili do rolí „prvňáků“ a jejich další důležité životní etapy. V bohatém programu bylo malování na obličej, hry, soutěže, a také skákací hrad.

Přejeme všem krásné letní prázdniny.

Jana Lejsková

JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE KOŽUŠANY-TÁŽALY

Proč si hasiči pořídili cisternu?

Malé nastínění.

Nemusí vždy houkat siréna proto, abychom mohli zasahovat. Máme i jiné svolávací zařízení.

Jednotka za poslední 3 roky řešila celkem 30 událostí, např. požár, technickou pomoc, likvidaci nebezpečného hmyzu... Při vyhlášení poplachu musela do auta naložit potřebný materiál na danou událost, a tudíž se připravovala o drahocenný čas. Během výjezdové cesty byla vystavena mnohemu nebezpečí úrazu následkem pádu volně uloženého výjezdového materiálu v zadní části, které nebylo dostatečně upevněno.

Jednotka je zařazena v kategorii JPOV, což je působnost ve svém katastru obce.

Byli jsme osloveni ze strany Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje, zda bychom měli zájem o rozšíření působnosti i mimo svůj katastr obce. Bohužel bez cisterny to nešlo. Proto jsme prozatím pořídili starší cisternu. Ta nám umožnila dát veškeré vybavení jednotky do úložných prostor, nyní máme možnost vozit veškerý materiál s sebou v autě a nic nás během jízdy neohrožuje.

V letošním roce dojde k začlenění naší jednotky do II. a III. stupně poplachového plánu Olomouckého kraje.

Co to pro nás znamená?

Nové možnosti vysílání k zásahům i mimo svůj katastr obce v případě větší události nebo potřeby KOPIS. Už i letos vypomáhají naši členové na tzv. KACPU (krajské asistenční centrum pomoci Ukrajíně),

kde slouží 12 hodinové směny přímo na místě nebo v pohotovosti na mobilním telefonu.

Co vše je naše jednotka schopna provádět a kde zasahovat?

Kromě klasických událostí jako jsou požáry, tak i u technické pomoci, do níž se řadí spousta událostí, jako je například čerpání vody, likvidace nebezpečného hmyzu, odstraňování překážek a spousta dalších.

Díky cisterně jsme schopni převážet vodu o objemu až 3500 litrů najednou. Dokážeme oplachovat komunikace od nečistot, prachu, v letních obdobích zvlhčovat okolí. Díky navijáku na 6,5t jsme schopni vyprošťovat zapadlé vozy (nejčastěji nás oslovují rybáři u Moravy).

Co ještě můžeme nabídnout?

Vše záleží na dohodě s velitelem jednotky a našich možnostech.

Pokud budete mít doma nebo na svém pozemku nebezpečný hmyz, můžete se na nás obrátit ohledně jeho likvidace, která je bezplatná a to buď domluvou přes obecní úřad, nebo přímo u velitele JSDH. Dále dokážeme pomoci při čerpání vody kvůli havárii vodovodního potrubí nebo protažení přicpaného odpadního řádu.

Pokud by nás chtěl někdo navštívit a podívat se, co tedy máme vše za vybavení nebo techniku, můžeme vás pozvat každé úterý od 17 hodin na hasičské zbrojnici v areálu Za tratí, kde se naše jednotka schází. Rádi přivítáme nové členy do naší party.

Děkujeme za vaši podporu.

Jan Hynek, Velitel JSDH

Hasičská autocisterna

Zahoření bio odpadu v Kožušanech Za tratí

Cvičný zásah

Likvidace nebezpečného hmyzu

NAKLÁDÁNÍ S MAJETKEM A JEHO VLIV NA RODINNÉ VZTAHY

Dnešní doba neklade žádné speciální požadavky na úpravu majetkových vztahů mezi snoubenci předtím, než dojde k uzavření sňatku. Generace našich babiček a prababiček byla zvyklá svým dcerám i vnučkám střídat peníze a vybavu (peřiny, prostěradla, utěrky, hrnce,

nádobí, šicí stroje, látky), aby se mohly dobře provdat. Na vesnicích se ještě v průběhu dvacátého století uzavíraly sňatky mezi snoubenci, které byly předem dohodnuté mezi jejich rodiči. Často se využívaly jako zprostředkovatelé třetí osoby, které ovládaly umění vyjednávat (Kecal z Prodané nevěsty je příkladem), měly výborný přehled o tom, kde jsou vhodní zájemci o ženitbu, kdo má jaké hospodářství, zda je grunt zatížený závazky, a zda jsou předpoklady na obou stranách, jež by mohly vést k uzavření sňatku.

Rozvody manželství bývaly velice výjimečné a k rozluce manželství docházelo jen zřídka s ohledem na pravidla kanonického práva. Když jsem pátrala po mých předcích, dohledala jsem v archívech velice zajímavé dokumenty s právním obsahem. Ať už to byly svatební smlouvy nebo smlouvy o zřízení výměnku pro rodiče, testamenty, pachtovní smlouvy. Nakládání s rodinným majetkem bylo realizováno s velkou rozvahou a spíše než city hrála roli jistota uchování majetku pro budoucí generace.

Dosud se na vesnicích pamatují příběhy rodin, kde hospodář svůj statek v kartách prohrál nebo jej propil. S ohledem na tehdejší hospodářské poměry a převážně zemědělský způsob obživy na vesnicích byla taková životní situace často likvidační pro celou rodinu. Významnou roli hrálo také pořadí narozených dětí, protože se grunt předával nejstaršímu synovi, který pak mladší sourozence vyplácel či jinak musel zaopatřit. V dobách nucené kolektivizace vzaly tyto zásady definitivně za své a význam místních sedláků v obci ze dne na den zmizel. Tito zaměstnávali mnoho lidí z obce v rámci pomocných prací v hospodářství, na polích, u chovu koní, krav, prasat, koz, drůbeže i dalšího dobytka. Manželky hospodářů měly na starosti péči o domácnost, o děti, vařily celé rodině i těm, kterým platily za výpomoc. Jídlo se na pole nosilo, aby se využil čas v plné míře.

Život nebyl jen o práci, našel se čas i na společnou zábavu. Vesnice ožily po sklizni divadelními představeními, kdy se lidé navzájem dokázali bavit, scházeli se při hudbě nebo církevních svátcích. Chodila se procesí, pořádaly se zábavy, lidé ctili obyčeje. Většinou každý uměl hrát na nějaký hudební nástroj nebo zpívat, ženy s dětmi se scházely u domácích prací v nějaké větší chalupě (draní peří, vyšívání, pletení, předení) a upevňovaly tímto způsobem své sociální vazby, vyprávěly se příběhy a vzpomínalo se. Hospodáři se potkávali v místní hospodě, besedovali, probírali politické dění v zemi, ale také domlouvali, kdo komu pomůže, co prodá nebo koupí. Zasedací pořádek v hostincích byl předem daný podle množství majetku a důležitosti. Sedláci seděli spolu, pacholek mezi ně nesměl.

Světy žen a mužů se prolínaly jen v určitých okamžicích, přičemž každá rodina utvářela vzorce chování pro děti, které byly velice záhy angažovány pro drobné práce jako byla pastva zvěře (kozy, husy), pomoc na poli či v domácnosti rodičům, známe to z obrázků Josefa Lady.

Můj otec vzpomínal, že jako dítě musel každou sobotu zametat velký dvůr, uklidit stáje a být nápomocen matce v kuchyni. Jídlo se jako prvnímu nakládalo na talíř otci, děti dostávaly jako poslední. Jak velmi

rychle se svět změnil, kdy děti se staly středobodem života rodičů a často jsou to ony, kdo dnes určuje chod rodiny. Vztahy se rozpadají často ještě před narozením prvního dítěte, mnoho soužití rodičů dnes představují nesezdání partneri.

Lidé vstupují do manželství bez majetku, bez zajištění svých bytových potřeb, s nesplacenými závazky z minulosti a neuzavírají pravidelně předmanželské smlouvy. Do vztahu přicházejí s idealistickými představami o tom, jak by se měli chovat k sobě navzájem, a hlavně chtějí být stále zamilovaní. Pokud to nefunguje, odchází za jinou vizí štěstí, aniž by vyvinuli aspoň trochu úsilí k udržení vztahu, pracovali na sobě a byli schopni se dívat na sebe očima druhého partnera. Chybí pozitivní vzory z rodin, útek od potíží je snazším řešením. Do vztahů ingerují prarodiče z obou stran, mají významný vliv na situaci v rodině, pokud byly tyto vazby zachované. Posun v oblasti rodinného života, společenských struktur a soužití je za posledních sto let obrovský. Naopak to, co bylo považováno dříve za normální, bychom dnes měli spíše tendence odsoudit.

Například v roce 1924 platil zákon o částečném zákazu námezdného kojení. Pokud matka porodila dítě, které bylo mladší čtyř měsíců, nesměla vykonávat práci kojně, ledaže by měla příležitost pravidelně kojit i své vlastní dítě. Nevím, která matka by dnes byla ochotná si vydělávat právě tímto způsobem, byť ani dnes není neobvyklé poskytovat přebytky mateřského mléka do mléčných bank, ovšem bezplatně. Mléko z bank je používáno pro krmení nedonošených a nemocných dětí, jakož i pro kojence, jejichž matky trpí nedostatkem mléka nebo jim v kojení brání jiné důvody. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 137/2004 Sb. O hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných upravuje v § 47 sběr mateřského mléka a požadavky na manipulaci s mateřským mlékem.

Vícegenerační bydlení

V minulosti bylo samozřejmostí postarat se o stárnoucí rodiče. Generace žily spolu pod jednou střechou nebo v těsné blízkosti. Dnes se spíše rodiče i po dosažení dospělosti dále starají o své děti, ačkoli to žádná pozitiva z dlouhodobého hlediska nepřináší (trefný název mamahotel se již vžil). V dobách před rokem 1990 se na vesnicích stavěly dvougenerační domy, kdy přízemí obývali rodiče a nad nimi bydleli novomanželé s dětmi. Výpomoc fungovala oboustranně, pokud byly vztahy dobré a plné vzájemného respektu. Vnímavá tchýně a tchán se nepletli do života mladého páru, spíše nabízelí pomoc jak faktickou, tak i finanční. Pokud se však neurčila pravidla soužití, přispívalo to k vyšší rozvodovosti nebo napětí v rodinách. Pro děti je přínosné vidět, že život má mnoho tváří, že existují i staří lidé, a že jednou zestárneme všichni. Děti se učí nápodobou, pokud vidí, že se matka stará o rodiče, budou se patrně děti starat později i o svou matku a otce.

Jestliže ke kontaktu mladé rodiny s prarodiči dochází zřídka nebo také vůbec, děti jsou o tyto sociální vazby ochuzené. Prarodiče mohou dětem dát mnoho hezkého v rámci výchovy, vždyť kdo by z nás rád nevzpomínal na prázdniny u babičky a dědy. Díky prodlužování odchodu do starobního důchodu se zkracuje čas prarodičů strávený s vnučaty, ale psychická a fyzická kondice dnešních sedmdesátníků je zcela jiná než dříve.

Smlouvy o zřízení služebnosti

Když se na mne obrací prarodiče s dotazem, jakým způsobem smluvně zajistit, aby mohli za svého života převést majetek na děti

a současně si zajistit jistotu bydlení, vždycky se jich ptám, jaké jsou v rodině vzájemné vztahy. A zejména mne zajímá prognóza jejich vývoje poté, co dojde k převodu majetku na mladší generaci. Jak se budou „mladí“ chovat k prarodičům, až jim to celé bude patřit? Zůstanou dál takoví, jak je známe, anebo je to změní? Budou nám dál pomáhat, respektovat naše rozhodnutí, nebo je naopak začnou překračovat? Starší lidé mají tendence být důvěřiví a jsou zranitelní.

Smlouvy o zřízení služebnosti bytu se většinou uzavírají v souvislosti s darováním nemovitých věcí. Jde o situace, kdy například starší člověk má zájem do budoucna uspořádat za svého života právní poměry k domu nebo k bytové jednotce, ve které žije a převádí tyto nemovité věci na své potomky nebo vnuky. Dalším důvodem k uzavření těchto smluv bývá fakt, že stávající vlastník již nestačí zajišťovat svými vlastními silami péči o dům či bytovou jednotku a potřebuje od svých potomků výpomoc ve stáří a nemoci. Pokud se už někdo rozhodne k tak závažnému kroku, jako je darování domu či bytové jednotky, v nichž prožil většinu svého života, měl by dobře zvážit všechny okolnosti i možné následky tohoto právního jednání. Jakmile jednou dojde k darování nemovité věci, je velice obtížné domáhat se zpětně nabytí takové nemovité věci.

Bohužel se někdy stává, že do doby darování jsou vztahy v rodině pozitivní. Jakmile ale dojde k převodu, nový vlastník dává najevo, že on je zde novým pánem a dárce může začít litovat svého kroku. Předmětem smlouvy o zřízení služebnosti bytu je závazek povinné smluvní strany zřídit ve prospěch oprávněné smluvní strany k tíži nemovité věci služebnost doživotního výlučného a bezplatného užívání včetně jejího příslušenství, součástí a vybavení. Služebnost užívání bytu může být sjednaná i za úplatu, ale mezi blízkými příbuznými se sjednává služebnost zejména bezúplatnou formou. Oprávněná smluvní strana pak takto zřízenou služebnost přijímá a povinná smluvní strana jako vlastník služebné nemovitosti se zavazuje tato omezení strpět a umožnit oprávněné smluvní straně nerušený výkon jejich práv.

Povinná smluvní strana musí umožnit oprávněné smluvní straně volný přístup do nemovité věci, která je předmětem takové služebnosti. Oprávněná smluvní strana smí užívat všechny nemovité věci společně s jejich součástmi a příslušenstvím. Ve smlouvě se pak specifikuje, z čeho konkrétní nemovitá věc sestává např. kuchyně, WC, koupelny, obývacího pokoje, ložnice, pokoje a spíže.

Vlastníkovi nemovité věci pak náleží právo volně nakládat se všemi částmi domu či bytové jednotky, na které se služebnost bytu nevztahuje. Vlastník nemovité věci je povinen hradit náklady spojené s údržbou a opravami této nemovité věci a udržovat ji v dobrém stavu. Oprávněná smluvní strana ze služebnosti se ve smlouvě zavazuje hradit své vlastní náklady vznikající při užívání nemovité věci např. elektřinu, plyn, poplatky za televizi a rozhlas. Ve smlouvě je pak zakotveno, že služebnost doživotního užívání nemovité věci oprávněnou smluvní stranou vznikne zápisem do veřejného seznamu vedeného u příslušného katastrálního úřadu. Znamená to tedy, že smlouva by měla být vyhotovená v listinné podobě se všemi náležitostmi, které vyžaduje zákon, aby byla veškerá práva oprávněné osoby soudně vymahatelná a vůči třetím osobám prokazatelná výpisem z evidence katastru nemovitostí.

Smrtí oprávněné smluvní strany služebnost užívání bytu zaniká. Výjimkou může být skutečnost, že služebnost byla při svém zřízení vztahena i na dědice oprávněné osoby, většinou se bude jednat o pozůstalého manžela a jeho děti. Dobu, na kterou byla zřízena služebnost, lze ujednat i tak, že služebnost zanikne, dosáhne-li nějaká jiná osoba určitého věku.

Služebnost zaniká také trvalou změnou, pro kterou služebná věc již nemůže sloužit oprávněné osobě například z důvodu demolice. Smluvní strany se také mohou po čase dohodnout na tom, že služebnost zapsanou ve veřejném seznamu zruší a služebnost zanikne výmazem z evidence katastru nemovitostí. V současné době se ve zvýšené míře nabízejí k prodeji domy a rekreační objekty. V nabídce inzerátů nebývá výslovné upozornění na zatížení těchto nemovitostí právě existencí služebnosti. Je více než vhodné, aby si zájemce o nemovitou věc zjistil aktuální stav v evidenci katastru nemovitostí, kde se o takové služebnosti dozví. Setkala jsem se i s nabídkou realitní kanceláře, která nabízela k prodeji rekreační objekt s číslem popisným i se služebností pro starší osobu.

Tyto nemovitosti banky odmítají financovat hypotečním úvěrem, protože v případě nesplacení úvěru jde o obtížně prodejnou zástavu. Je však otázkou, zda osoba oprávněná ze služebnosti vůbec ví, že se nemovitost může převést i s tímto závazkem na další kupující. Když hovořím s osobami, které na základě takové smlouvy v domech nebo bytech bydlí, jsou velice překvapené, že k prodeji může vůbec dojít.

Darování není omezeno věkovou hranicí zletilosti. Platně může darovací smlouvu uzavřít i nezletilé dítě s přihlédnutím k hodnotě daru a okolnostem darování. Jestliže by rozvádějící se rodiče chtěli vyřešit rozdělení společného jmění manželů darováním společného domu ve prospěch jejich dítěte, takové právní jednání by musel schválit opatrovnícký soud. Zde by zejména přihlížel k tomu, zda na nemovité věci váznou dluhy či jiná břemena, v jakém stavu se nemovitá věc nachází a z jakých finančních prostředků se bude hradit její správa.

Darovat může i osoba omezená ve svéprávnosti. Může přijmout nebo darovat jen dar malé hodnoty či dar vzhledem k okolnostem obvyklý. Pokud vlastní osoba omezená ve svéprávnosti nemovitost nebo podíl na ní, pak je nutné schválit právní jednání činěné opatrovníkem za opatrovance soudem. Jestliže nastane situace, kdy nemovitou věc spoluvlastní opatrovník i opatrovanec (například sourozenci, kteří majetek zdědili po rodičích a bratr vykonává funkci opatrovníka sestře omezené ve svéprávnosti), musí se opatrovník obrátit na soud s návrhem na ustanovení kolizního opatrovníka, aby byl soudem ustanoven opatrovanci k podpisu kupní smlouvy kolizní opatrovník.

Dar lze **odvolat dárce z důvodu jeho nouze**. Pokud nemá dárce po realizovaném darování na svoji nutnou výživu či výživu osoby, kterou vyživuje dle zákona např. děti, může žádat vydání daru nebo zaplacení jeho obvyklé ceny. Obdarovaný může tuto výživu poskytovat místo dárce sám a pak si může dar ponechat. Právo odvolat dar nemá ten, kdo si stav nouze přivodil úmyslně (přestal docházet do zaměstnání) nebo z hrubé nedbalosti (nepožádal o přiznání sociální dávky). Z praktických důvodů a právní jistoty se tedy potenciální obdarovaný může zamýšlet, zda nebude vhodnější uzavřít kupní smlouvu, aby eliminoval možnost odvolání daru.

Obdarovaný může **odvolat dar pro nevděk**, a to pokud obdarovaný úmyslně nebo z hrubé nedbalosti ublíží dárce a zjevně poruší dobré mravy. Pokud není možné dar vydat, uhradí se jeho obvyklá cena.

Ve své praxi jsem řešila případ, kdy otec v pokročilejším věku daroval svému synovi dům, kde společně bydleli. Dokud byl syn svobodný, soužití bylo ideální. Jakmile se syn oženil, pod vlivem manželky se značně změnilo jeho chování k otci. Snacha chtěla dům užívat jen s manželem a snažila se velmi rafinovaně tchána zbavit. Manželé mu začali brát věci, které pak starý otec nemohl najít. Tímto způsobem jej chtěli přesvědčit o tom, že je již senilní a neměl by se do ničeho v domě plést. Jelikož trpěl onemocněním srdce, připravovali mu situace, kdy u něj docházelo k leknutí či stresu. Později mu začali

vyhrožovat utopením v nedaleké řece. Otec se obracel na Policii ČR, jenže bez důkazů bylo obtížné prokazovat vinu syna s manželkou. Ti vždy vypovídali ve svůj prospěch. Později již na otci páchali domácí násilí nejen v psychické, ale i fyzické formě. Vrcholem všeho bylo, když jednoho rána našel na dvoře svého mrtvého psa, který byl otrávený. To se již nerozmýšlel a domov, v němž prožil celý svůj život, raději opustil. V domově důchodců pak zemřel během několika měsíců v průběhu soudního řízení v rámci podané žaloby o vrácení daru, kterou podal proti synovi.

Za sebe mohu říci, že s darováním nemovitostí rodiči ve prospěch jejich dospělých dětí nemám ty nejlepší zkušenosti. Po čase se většinou dozvím, že se vztahy radikálně proměnily. Původní idylická soužití skončila, nová generace začne přebudovávat to, co „staří“ udělali v duchu modernizace. Neuvědomují si však, že starší si přejí dožít právě v tom stavu, jak nemovitosti vybudovali. Často se dělí při stavbách bez nároku na dovolenou, na odpočinek, spláceli novomanželské půjčky a dům je pro ně vše, co mají. Když jej pak darem převedou na potomky, očekávají úctu a respekt k jejich přáním. Bohužel pak zjistí, že jejich

radý a připomínky nejsou brány na zřetel, nebo se vůbec nepřipouští. U dárců pak sílí pocit, že jsou spíše trpěni a čeká se na jejich odchod.

Někteří jsou zcela závislí na pomoci svých dětí, ať už pomoc spočívá v donášce léků, výpomoci při úklidu, koupání, návštěvách lékařů, či zajištění nákupů. Bojí se tedy postavit těm, kteří de facto nad nimi převzali dohled. Psychická nepohoda smrt často urychlí, přičemž jen málo dárců zvažuje podání žaloby o vrácení daru, protože by to považovali za selhání své rodičovské výchovy vůči obdarovaným dětem. A pokud by se k takovému kroku odhodlali, bojí se, co by tomu řekla širší rodina, známí a také mají stres, protože nikdy dosud nebyli u soudu.

Zvláště v době covidu se rozšířilo nakládání s rodinným majetkem, sepisují se ve větší míře závěti. Osobně tedy všem zájemcům o poskytnutí právní služby sepsat darovací smlouvu a zřídit k nemovitosti služebnost vysvětluji, jaká úskalí je poté mohou potkat, a že někdy není vhodné za života upravit majetkové vztahy a vzdát se svého těžce vybudovaného domova.

Mgr. Michaela Sigmundová, Ph.D.

LIGA MLADÝCH HASIČŮ

19. 6. 2022 pořádal náš Sbor dobrovolných hasičů Kožušany – Tážaly v areálu Za tratí kolo Ligy mladých hasičů. Zúčastnilo se téměř 50 družstev z celého okresu od těch nejmladších po ty starší. Vzhledem k výborné práci realizačního týmu z řad kožušanských hasičů a jejich organizaci, měla soutěž hladký průběh. Všem zúčastněným patří velký obdiv, že ustáli neuvěřitelně teplé počasí a s velkým záplem bojovali až do konce. Všichni si odnesli diplomy a dárčky. Naše družstva se umístila na krásném 4. a 15. místě.

O týden dříve probíhalo okresní kolo ligy v Újezdu, kde se umístilo družstvo mladších na 11. místě a družstvo starších na krásném 3. místě.

Diana Buchtová

VZPOMÍNKA NA „ZAŠLOU SLÁVU“ TŘÍ KOŽUŠANSKÝCH HOSPOD

Hospoda, hostinec, pohostinství, krčma, výčep, kořalna, nálevna či pajzl, to nebývala kdysi v obci jen tak nějaká obyčejná místnost, kde se sedláci, chalupníci, domkaři, podruzi a různá vesnická cháska po celodenní dřině „bavila“ pitím piva a kořalky, hraním karetních hazardních her, kostek, vrhcáb či kuželek, anebo jen prostým sousedským klábosením, ale byl to stánek všemožných společenských, kulturních i politických událostí, neboť i zde na vesnici se v devatenáctém století probouzelo národní vědomí.

Nacvičovala a hrála se tu divadla, konaly schůze obecních zastupitelů i všech zájmových spolků, masopusty, dožínky, hody, hony, později i kinematografické produkce, přednášky a také, jak se můžeme dočíst v obecní kronice: *všelijaké tancovačky, plesy, maškarády a merendy při kapele i kolovrátku.*

Zkrátka, kromě církevních obřadů se ve vesnické hospodě odbyvalo naprosto všechno...

Hospoda č. 19

Při vjezdu do Kožušan směrem od Tážal stávala po pravé straně ještě před pár léty na místě dnešních prvních tří rodinných domků rozsáhlá zájezdní krčma, která po několik staletí poskytovala pohostinství nejen místním osadníkům, ale sloužila i formanům putujícím po císařské cestě Olomouc – Kroměříž, jež vedla naší obcí, aby zde hledali odpočinek a osvěžení pro sebe i pro své potahy.

Pro tyto účely dobře sloužila, jak se můžeme dočíst ve více jak tři sta let staré listině: *hostinská budova o jedním řeznickým krámu, 1 sedničky, 1 komoře, 1 kuchyni, 1 velký šenkovní s tym právem šenkování piva a k pálení a šenkování kořalky, obšírná kůlna, maštaľ, chlěvy, stodola a sednička pro výminkáře.* Poslední jmenovaná – *sednička pro výminkáře* – je

dnešní domek č. 87 p. Fr. Šmakala. Celý tento objekt byl opatřen dvěma velikými bránami. Jedna sloužila fuhrwerkům pro vjezd do dvora a druhá byla určena pro výjezd.

Do konce devatenáctého století tu byla v provozu obecní jatka. Starší pamětníci zas vzpomínají na zastřešenou dřevěnou kuželnu. V roce 1770 při číslování domů dostala hospoda číslo 19. V té době stála ještě o samotě, na mírném vrchu nad vesnicí. Některé dobové písemnosti se o ní zmiňují jako o *krčmě u Tážal, nacházející se za obcou Kožušanskou na té již k Tážalom vedoucí Komerčiální cesty, pod Nr. 19 a tej po při ni vynacházející se jatky.* Až koncem osmnáctého a začátkem devatenáctého století se započalo s výstavbou domků, táhnoucích se od hospody směrem k budově dnešní školy. Vznikla tak ulice zvaná „Na domkách“.

Z nějakého neznámého důvodu se majitelé této hospody hodně střídali – za dvanáct roků jich bylo šest. Již v tehdejší době muselo být něco, čemu dnes říkáme inflace, neboť roku 1792 koupil hospodu **Antonín Slezák** ze Sv. Kopečka od **Františka Petráře** za „pouhých“ 780 zlatých, ale dalšími prodeji se cena neustále zvyšovala, až konečně v roce 1804 ji **Tomáš John** prodal **Jakubu Urbáškov** z Krnova za 3.850 zlatých.

Pět generací Urbáškova rodu zde potom šenkovalo i hospodařilo na pěti hektarech polností až do roku 1932, kdy poslední z nich, **Alois**, dobře prosperující a jistou hospodskou živnost i s uvedenými pěti hektary pole z nepochopitelných důvodů prodal a odstěhoval se do Hněvotína, kde si zakoupil zemědělskou usedlost.

Za 132 tisíc korun se novým majitelem hospody č. 19 stal **František Vlašaný**, který ji provozoval až do padesátých let, kdy mu byla komunistickým režimem zabavena – družstvo Jednota zde zřídilo obchod s potravinami a Vlašaní byli nuceni postavit si nové bydlení v prostorách dvora.

V šedesátých letech se obchod přestěhoval do nově postavené samoobsluhy v Tážalech a tak architektonicky zajímavá a historicky cenná budova začala nezadržitelně chátrat. V roce 1985 ji za 98.911 Kčs odkoupila obec (tehdejší MNV), ale již po šesti letech, nyní už velice zdevastovanou budovu i se zahradou, prodal obecní úřad za 180.000 Kčs Karlu Meissnerovi z Olomouce. Ten chtěl na tomto místě postavit nový pohostinský objekt. Bohužel se mu tento záměr pro finanční potíže nepodařilo uskutečnit, majetek propadl bance a od té koupila pozemek, jež mezi tím vznikl demolici č. 19, firma OLSTAV a ta zde postavila dva rodinné domky.

Protože výše jmenovaný poslední majitel hospody č. 19 František Vlašaný byl ve své době významným občanem naší obce (stal se například prvním předsedou MNV, prvním předsedou JZD a několik roků také působil u okresního soudu jako přísedící), uvedu pár řádek o jeho zajímavém a neklidném životě.

Byl jedním z osmi dětí (sedm synů, jedna dcera) Františka Vlašaného a Cecilie Dvořáčkové, domkařů z Radvanic u Přerova. Narodil se 28. listopadu roku 1890 a celé dětství a mládí prožil ve svém rodišti. V roce 1908 se celá rodina přestěhovala do Osíčka u Bystřice pod Hostýnem a později do Benátek u Štěpánova. Odtud v roce 1914 po vypuknutí 1. světové války František Vlašaný a jeho čtyři bratři narukovali na ruskou frontu. Nejstarší z nich Bohumil padl hned ve druhém roce války u Majdanu. Ostatní se ve zdraví vrátili domů.

V roce 1921 se František Vlašaný oženil s Irenou Janků z Hostic na Šumpersku a spolu zde hospodařili na větší zemědělské usedlosti. Oba se ihned v mládí zapojili do společenského života této obce. Hráli např. ochotnické divadlo, se kterým pořádali zájezdy po okolních vesnicích. František byl správcem nadačního fondu pro chudobné děti, vzdělavatelem místních hasičů, jednatelem farní rady Československé církve, předsedou Národní jednoty, jednatelem Sociálně demokratické strany a nakonec se stal i starostou obce.

Protože uměl výborně vařit (na vojně i v 1. svět. válce byl u polní kuchyně), jeho touhou bylo otevřít si hospodu. Proto se v roce 1928 s manželkou rozhodli statek v Hosticích prodat a za stržené peníze si koupili hospodu v Čertoryjích.

Ta se jim však po nějaké době zdála malá, a proto využili možnosti a nabídky Aloise Urbáška a koupili si od něj hospodu č. 19 v Kožušanech.

Milan Ženčák
Pokračování příště

Doložená existence předků Lubomíra Buchty sahá až do roku 1625. Je to dlouhá historie sedláků ve zdejší kraji, kteří si vedli velmi dobře a svoje hospodářství zvelebovali. Lubomír měl také velkou zahradu, o kterou pečoval se svojí manželkou, stejně tak jako o domácí zvířata.

Zajímal se velmi aktivně o historii a téměř padesát let prováděl zápis do místní kroniky. Psal velmi poutavě historické události zdejší obce pro další generace krasopisem, který se už dnes nevidí. Podílel se aktivně na vzniku několika historických publikací o své

obci a zdejší kraji, byl studnicí informací pro spisovatele.

Většinu svého života dojížděl do zaměstnání denně vlakem směrem na Prostějov. Vstával ve 4 hodiny ráno, ať bylo léto nebo třeskutý mráz, nakrmil králíky a šel pěšky dlouhou strnou cestou do kopce na nádraží v Blatci. Kolik kilometrů asi nachodil za ta léta? Věřím, že právě zde uzrál jeho nápad, jak přiblížit obyvatelům naší obce vlakovou zastávku. Obecné blaho mu vždy leželo na srdci. Byl patriotem a tuto vlastnost bohatě zúročil, když se stal starostou. Dokázal zajistit vybudování vlakové zastávky v Kožušanech, což je z hlediska standardních vzdáleností zastávek Českých drah a.s. naprosto výjimečný počín.

Uměl převést myšlenky do reálného světa a udělat je lepším pro nás ostatní. Za to mu patří velký dík.

Rozloučili jsme se s Tebou v dubnu roku 2022 všichni a dali Ti naše poslední Sbohem. Osud Ti nedopřál – ve věku nedávno dožitých pětásmdesátin – abys nadále sdílel s námi svůj zasloužený odpočinek po letech poctivě a záslužné práce.

Tvoje přesvědčení a zásady či stanoviska měly vždy silný náboj, objektivní pohled a realizovatelnou podobu. Sdíleli je spolu s Tebou Tvoji přátelé, známi i lidé, s nimiž jsi nahodile přišel do styku, a nebylo jich málo. Svá přesvědčení jsi dovedl mnohokrát prosadit ve prospěch nejen svých spoluobčanů, ale i širokého okolí společnosti, mnohdy i proti zastáncům protichůdných názorů a smýšlení.

Léta jsi zastával funkci starosty obce Kožušany-Tážaly a svou schopnost ji řídit a prokazovat v opakovaných obecních volbách. Tvoje názory bývaly vždy každému srozumitelné, věčné a prospěšné celku. Jako starosta obce jsi podporoval místní kulturní dění, v mládí jsi byl dokonce členem divadelního ochotnického kroužku pod odborným vedením p. Oldřicha Zavadila – a také obsazován v rámci činoherního kroužku do charakterních či veseloherních rolí.

**Dva bývalí starostové:
Lubomír Buchta a Rostislav Pazdera**

V rodině jsi býval vždy ohleduplným a milujícím manželem, své děti jsi měl rád a podporoval je v jejich vzdělávání a následně v rozletu, dokud se neosamostatnily a nezaložily vlastní rodiny. Díky pečlivosti a obětavosti své milující manželky Dobroslavě ocitly se narozené děti Lubomír a Ivana v popředí příkladné péče, kdy tato deviza dala základ

Velká Buchtova rodina.
V popředí Jaroslav Buchta se svojí manželkou Evženií a za nimi jejich čtyři synové a snachy.
Zleva: Vladimír s Marií, Evžen s Bohumilou, Lubomír s Dobrosлавou a Jaroslav s Věrou.

vzniku dvou nových manželství a přirozenému rozšíření rodiny v podobě jejich nových členů.

Přejeme Ti věčný a klidný život na onom světě. Shlížej na nás shůry a přimlouvej se za nás, abychom se spolu jednou setkali.

Tvůj milující bratr Jaroslav Buchta s celou rodinou

Kožušanští stolní tenisté se v sezónní soutěži 2021 – 2022 opravdu vyznamenali. Ve všech třídách jasně ovládli turnaj a budou postupovat do vyšších tříd soutěže.

Přejeme jim hodně úspěchů na sportovním poli.

Vladimír Belant

#	Mužstvo	Utkání	Výhra	Prohra	Body
1	TJ Kožušany A	22	17	2	76
2	Sportklub Štarnov C	22	15	2	72
3	Granitol M. Beroun A	22	14	5	67
4	Tatran Litovel A	22	12	8	60
5	Sokol Nový Svět OL A	22	11	8	58
6	SPŠ a SOU Uničov A	22	11	9	55
7	Sokol Náměšť n. H. A	22	10	5	53
8	Sokol Křelov A	22	8	12	48
9	TTC Heyrovského OL	22	8	13	46
10	Z. Hnoyland Hnojice B	22	7	12	46
11	Velký Týnec A	22	2	18	30
12	TJ Velký Újezd A	22	2	19	29

#	Mužstvo	Utkání	Výhra	Prohra	Body
1	TJ Kožušany B	22	21	0	86
2	Sportklub Štarnov D	22	18	4	76
3	Senice A	22	14	3	69
4	SPŠ a SOU Uničov B	22	11	9	57
5	Sokol Křelov B	22	10	9	55
6	Z. Hnoyland Hnojice C	22	9	9	53
7	Sokol Nový Svět OL B	22	9	10	52
8	Sokol Náměšť n. H. B	22	7	12	46
9	Sokol Grygov A	22	6	13	43
10	TJ Velký Újezd B	22	6	14	42
11	Sokol Neředín E	22	4	13	39
12	Sokol Šternberk C	22	1	19	25

#	Mužstvo	Utkání	Výhra	Prohra	Body
1	TJ Kožušany C	22	21	1	85
2	Granitol Mor. Beroun B	22	19	3	79
3	Sportklub Štarnov E	22	17	3	75
4	Hlušovice A	22	14	6	66
5	Tatran Litovel B	22	14	7	65
6	Sokol Majetín A	21	8	14	46
7	Sokol Nový Svět OL C	22	7	13	45
8	Lutín B	21	6	11	41
9	Senice B	22	5	14	40
10	Sokol Neředín F	22	4	16	40
11	Bělkovice A	22	4	16	36
12	Velký Týnec B	22	2	18	30

Volby do obecních zastupitelstev

Na základě Rozhodnutí prezidenta republiky uvedené ve sbírce zákonů pod č. 81/ 2022 Sb. ze dne 5. dubna 2022 o vyhlášení voleb do Senátu Parlamentu České republiky, do zastupitelstev obcí a zastupitelstev městských obvodů a městských částí ve statutárních městech a do zastupitelstva hlavního města Prahy a zastupitelstev jeho městských částí jsou stanoveny dny jejich konání na pátek 23. září a sobotu 24. září 2022.

V naší obci se budou konat volby do obecního zastupitelstva. Volební místnost v kulturním domě v Tážalech bude otevřena 23. září od 14:00 do 22:00 hod. a sobotu 24. září 2022 od 8:00 do 14:00 hod.

Zastupitelstvo obce Kožušany-Tážaly schválilo usnesením č. 9 24-2022, ze dne 19. 5. 2022 v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích, § 67 a § 68, navýšení počtu členů zastupitelstva obce Kožušany-Tážaly pro volby do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 23. a 24. září 2022 na **9 členů**.

Ing. Vladimír Kubisa

NAŠI JUBILANTI 2022

Červenec:

Hirschnerová Alžběta 92 let
Nakládalová Drahomíra 89 let
Gajdová Anna 85 let
Mrázková Marie 84 let
Kolečář Josef 82 let
Kovářová Dagmar 82 let
Chlapík Josef 81 let
Burešová Helena 80 let
Crhová Anna 75 let
Šlanhof Josef 70 let
Horáčková Hana 70 let

Srpen:

Kratochvílová Libuše 86 let
Angyalossyová Ludmila 80 let
Čamachová Naděžda 70 let

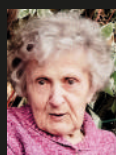
Září:

Zedková Emilie 86 let
Lakomá Miroslava 83 let
Čeledová Blanka 70 let

VZPOMÍNÁME

Lubomír BUCHTA
†11. 4. 2022 (85 let)

Marie MÜLLEROVÁ
†25. 4. 2022 (96 let)

Eva BAZGEROVÁ
†9. 5. 2022 (88 let)

Čest jejich památce!

SLAVNOST SV. NORBERTA 2022

Letošní, již pátý, ročník oslavy tážalského patrona sv. Norberta se uskutečnil v pondělí 6. června. Za krásného jarního podvečera vyšlo v 17,30 hod. procesí poutníků od hospody „U Kupce“ směrem k železničnímu mostu a postupovalo k návrší nad Tážalami, kde se pojednou všem příchozím otevřel nádherný výhled po okolí. Na všechny mocně zapůsobilo kouzlo okolní panoramy, táhnoucí se od jihozápadu (Drahanská vrchovina) k severu a pokračující východním směrem až k jihovýchodní straně, kde byla toho dne dobře viditelná kopule poutní baziliky sv. Hostýna a vysoká věž tovačovského zámku.

U sochy sv. Norberta se následně konala děkonná mše svatá za bohatou úrodu a za všechny žijící i zemřelé tážalské a kožušanské občany, kterou sloužil dubský velebný Otec Jan Kornek.

PIETNÍ VZPOMÍNKA ZA OBĚTI NAŠICH OBČANŮ VE 2. SVĚTOVÉ VÁLCE.

Také v letošním roce jsme si 8. května připomněli výročí ukončení 2. světové války, jejich obětí a také události z jara roku 1945, které tragickým způsobem poznamenaly naši obec.

Věnce byly položeny v Kožušanech u památníku obětí války, v Charvátce na hřbitově a závěrem také na pevnůstce č. XIII v Olomouci – Slavoníně. Účastníci zde měli možnost si prohlédnout tuto jedinečnou vojenskou stavbu i s výkladem o historii tereziánského opevnění, kterou přednesl náš přítel pan Ivo Juráš, majitel pevnůstky a nadšenec do vojenské historie.

Oslava konce 2. světové války s pietní vzpomínkou na její oběti měla důstojný průběh. Chtěli bychom touto cestou poděkovat všem, co se o to přičinili.

Poděkování zvláště patří:

- příslušníkům Krajského vojenského velitelství Olomouc, v čele s mjr. Ing. Petrem Snášelem, vojákům Posádky Olomouc a trubači z posádkové hudby,
- členkám folklórního souboru Hanačky za velmi působivé a citlivé vystoupení,
- pracovníkům ZŠ Kožušany-Tážaly – za přípravu prostor před školou a poskytnutí zázemí pro hosty a organizátory,
- místnímu sboru dobrovolných hasičů,
- panu Ivo Jurášovi, majiteli pevnůstky – za přípravu prostor pietního aktu a působivou přednášku o pevnůstce,
- nakonec všem našim občanům, kteří se vzpomínkové oslavy v hojném počtu zúčastnili a tím podpořili její smysl a význam a zároveň tak vyjádřili hlubokou úctu všem válečným obětem.

Za organizátory Ing. Vladimír Kubisa

